Talousvaliokunta

Perjantai 13.5.2022 klo 11.00—12.59

Läsnä
puheenjohtaja Sanni Grahn-Laasonen kok
varapuheenjohtaja Hanna Kosonen kesk
jäsen Atte Harjanne vihr
jäsen Mari Holopainen vihr (1, 2, 3) (4 osittain)
jäsen Hannu Hoskonen kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10) (8 osittain)
jäsen Eeva Kalli kesk
jäsen Matias Mäkynen sd (1, 2, 3) (4 osittain)
jäsen Raimo Piirainen sd
jäsen Janne Sankelo kok (1, 2, 3, 5, 6, 7) (4, 8 osittain)
jäsen Veikko Vallin ps
jäsen Johannes Yrttiaho vas (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)
varajäsen Hanna Holopainen vihr (5, 6, 7) (4, 8 osittain)
varajäsen Olli Immonen ps (3) (4 osittain)
varajäsen Kai Mykkänen kok
varajäsen Heikki Vestman kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Teija Miller
valiokuntaneuvos Lauri Tenhunen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 13 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2023—2026

Valtioneuvoston selonteko VNS 2/2022 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2023—2026 liite A 3

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Valmis
5.0

Perustelujen 4. kappaleen loppuun lisättiin virke: ”On erityisen tärkeää huolehtia F-35-järjestelmän hankintahintaan, ylläpitoon, käyttöön ja tuleviin investointeihin liittyvien kustannusten läpinäkyvyydestä.”

Perustelujen 17. kappaleen toiseen virkkeeseen lisättiin sanat ”ja alueittain” ja ”ja Itä-Suomeen”.

Ed. Vallin ehdotti ed. Immosen kannattamana, että lausunto saisi eriävästä mielipiteestä 1 ilmenevän sisällön.

Ed. Sankelo ehdotti pj. Grahn-Laasosen kannattamana, että lausunto saisi eriävästä mielipiteestä 2 ilmenevän sisällön.

Äänestyksessä ed. Vallinin ehdotuksesta ed. Sankelon ehdotusta vastaan ed. Sankelon ehdotus voitti äänin 4—2 (8 tyhjää).

Äänestyksessä ed. Sankelon ehdotuksesta lausuntoluonnosta vastaan lausuntoluonnos voitti äänin 8—6.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: ps

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: kok

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Valtioneuvoston selvitys: EU:n kestävän rahoituksen taksonomia: Ilmastoa koskevaa delegoitua asetusta täydentävä delegoitu asetus koskien ydinenergia- ja maakaasutoimintoja

Valtioneuvoston E-selvitys E 56/2022 vp

Asiantuntijalausunto E 56/2022 vp TaV 13.05.2022 neuvotteleva virkamies Milla Kouri, valtiovarainministeriö Asiantuntijalausunto liite A 4
Asiantuntijalausunto E 56/2022 vp TaV 13.05.2022 erityisasiantuntija Katja Tuokko, työ- ja elinkeinoministeriö Asiantuntijalausunto liite B 4
Asiantuntijalausunto E 56/2022 vp TaV 13.05.2022 asiantuntija Annina Alasaari, Energiateollisuus ry Asiantuntijalausunto liite C 4
Asiantuntijalausunto E 56/2022 vp TaV 13.05.2022 yhteiskuntasuhdepäällikkö Juha Poikola, Teollisuuden Voima Oyj Asiantuntijalausunto liite D 4

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- neuvotteleva virkamies Milla Kouri, valtiovarainministeriö, liite
- erityisasiantuntija Janne Lipponen, valtiovarainministeriö
- erityisasiantuntija Katja Tuokko, työ- ja elinkeinoministeriö, liite
- asiantuntija Annina Alasaari, Energiateollisuus ry, liite
- yhteiskuntasuhdepäällikkö Juha Poikola, Teollisuuden Voima Oyj, liite

Estyneenä poissa oli:
- Suomen ilmastopaneeli

Valiokunta hyväksyi kannanoton: Talousvaliokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan ja kannattaa täydentävän delegoidun säädöksen hyväksymistä. Talousvaliokunta kiinnittää kuitenkin huomiota säädökseen sisältyviin ydinvoimaa koskevien kriteerien epäselvyyksiin ja pitää valitettavana päätöksentekotapaa, jossa jäsenvaltioiden ja eduskunnan vaikutusmahdollisuudet taksonomian arviointikriteereihin ovat olleet rajallisia. Valiokunta toteaa asiantuntijakuulemisessa saamansa selvityksen perusteella, että kriteereihin liittyy useita epäselviä kysymyksiä, joita tulee pyrkiä myöhemmissä päivityksissä selventämään. Epäselvyyttä liittyy esimerkiksi siihen, tulkitaanko vuoden 2045 aikaraja siten, että uudet ydinvoimalat voivat täyttää taksonomian kriteerit koko elinkaarensa osalta, jos rakentamislupa on myönnetty vuoteen 2045 mennessä. Valiokunta katsoo, että suomalaisten ydinvoimalaitosten tulee olla taksonomia-kelpoisia myös asetettujen määräaikojen jälkeen. Huolestuttavaa on myös onnettomuuksia kestäviin polttoaineisiin eli ns. ATF-polttoaineisiin liittyvä aikataulu sekä kriteeristön ongelmat teknologianeutraaliuden kannalta. Valiokunta katsoo, että Suomen tulee edistää määrätietoisesti sellaista tulkintaa ja jatkoratkaisuja, jotka mahdollistavat uudet investoinnit ydinvoimaan osana Euroopan turvallista irtautumista Venäjä-riippuvuudesta ja fossiilisista energialähteistä. Jatkossa on varmistettava, että prosessi on avoin ja turvaa jäsenvaltioiden näkemysten huomioon ottamisen ja eduskunnan aseman kannanmuodostuksessa. Talousvaliokunta edellyttää, että Suomi vaikuttaa aktiivisesti taksonomian kestävyyskriteerien päivittämiseen ja täsmentämiseen epäselvyyksien poistamiseksi ja ydinvoiman aseman turvaamiseksi kestävänä energiantuotantomuotona teknologianeutraliteetin periaatteiden mukaisesti. Ydinvoiman merkitys Euroopan energiantuotannon turvaamisessa on entisestään korostunut ilmastonmuutoksen hillinnän edellyttämän energiamurroksen ja Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan vuoksi. Investointien turvaaminen edellyttää myös arviointikriteerien yksiselitteisyyttä, ymmärrettävyyttä ja helppokäyttöisyyttä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi valmiuslain ja asevelvollisuuslain 79 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 63/2022 vp

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

6. Valtioneuvoston selvitys: Komission kuuleminen: sisämarkkinoiden hätäapuväline

Valtioneuvoston E-selvitys E 57/2022 vp

Asiakohtaa ei käsitelty.

7. Valtioneuvoston selvitys: Matkapakettidirektiivin uudelleentarkastelu

Valtioneuvoston E-selvitys E 58/2022 vp

Asiakohtaa ei käsitelty.

8. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (päästökauppadirektiivin markkinavakausvarantopäätöksen ja meriliikenteen MRV-asetuksen muuttaminen) sekä komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi (markkinavakausvarantopäätöksen muuttaminen)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 60/2021 vp

Valiokunnan lausunto TaVL 50/2021 vp
Valtioneuvoston U-jatkokirjelmä UJ 7/2022 vp
Liiteasiakirja Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (päästökauppadirektiivin, markkinavakausvarantopäätöksen ja meriliikenteen MRV-asetuksen muuttaminen) sekä komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi (markkinavakausvarantopäätöksen muuttaminen)
Asiantuntijalausunto U 60/2021 vp TaV 13.05.2022 neuvotteleva virkamies Laura Aho, ympäristöministeriö Asiantuntijalausunto liite A 8
Asiantuntijalausunto U 60/2021 vp TaV 13.05.2022 teollisuusneuvos Juhani Tirkkonen, työ- ja elinkeinoministeriö Asiantuntijalausunto liite B 8
Asiantuntijalausunto U 60/2021 vp TaV 13.05.2022 erikoistutkija Kimmo Ollikka, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT Asiantuntijalausunto liite C 8
Asiantuntijalausunto U 60/2021 vp TaV 13.05.2022 johtaja Tuulia Lepistö, Energiavirasto Asiantuntijalausunto liite D 8
Asiantuntijalausunto U 60/2021 vp TaV 13.05.2022 asiantuntija Samuli Puroila, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra Asiantuntijalausunto liite E 8
Asiantuntijalausunnon liite U 60/2021 vp TaV 13.05.2022 asiantuntija Samuli Puroila, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra Asiantuntijalausunto liite F 8
Asiantuntijalausunto U 60/2021 vp TaV 13.05.2022 toimitusjohtaja Tuuli Kaskinen, Climate Leadership Coalition ry Asiantuntijalausunto liite G 8
Asiantuntijalausunto U 60/2021 vp TaV 13.05.2022 johtava asiantuntija Janne Peljo, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry Asiantuntijalausunto liite H 8
Asiantuntijalausunnon liite U 60/2021 vp TaV 13.05.2022 johtava asiantuntija Janne Peljo, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry Asiantuntijalausunto liite I 8
Asiantuntijalausunto U 60/2021 vp TaV 13.05.2022 energia- ja päästökauppa-asiantuntija Heikki Vierimaa, Metsäteollisuus ry Asiantuntijalausunto liite J 8
Asiantuntijalausunto U 60/2021 vp TaV 13.05.2022 johtava asiantuntija Sinikka Hartonen, Suomen Varustamot ry Asiantuntijalausunto liite K 8
Asiantuntijalausunto U 60/2021 vp TaV 13.05.2022 professori Sanna Syri, Aalto-yliopisto Asiantuntijalausunto liite L 8
Asiantuntijalausunto U 60/2021 vp TaV 13.05.2022 Autoliitto ry Asiantuntijalausunto liite M 8
Asiantuntijalausunto U 60/2021 vp TaV 13.05.2022 Energiateollisuus ry Asiantuntijalausunto liite N 8
Asiantuntijalausunto U 60/2021 vp TaV 13.05.2022 Rakennusteollisuus RT ry Asiantuntijalausunto liite O 8
Asiantuntijalausunto U 60/2021 vp TaV 13.05.2022 Keskuskauppakamari Asiantuntijalausunto liite P 8
Asiantuntijalausunto U 60/2021 vp TaV 13.05.2022 Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry Asiantuntijalausunto liite Q 8
Asiantuntijalausunto U 60/2021 vp TaV 13.05.2022 Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry Asiantuntijalausunto liite R 8
Asiantuntijalausunto U 60/2021 vp TaV 13.05.2022 Teknologiateollisuus ry Asiantuntijalausunto liite S 8
Asiantuntijalausunto U 60/2021 vp TaV 13.05.2022 WWF Suomi Asiantuntijalausunto liite T 8
Asiantuntijalausunto U 60/2021 vp TaV 13.05.2022 Fortum Oyj Asiantuntijalausunto liite U 8

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- neuvotteleva virkamies Laura Aho, ympäristöministeriö, liite
- teollisuusneuvos Juhani Tirkkonen, työ- ja elinkeinoministeriö, liite

- erikoistutkija Kimmo Ollikka, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT, liite
- johtaja Tuulia Lepistö, Energiavirasto, liite
- asiantuntija Samuli Puroila, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra, liite
- toimitusjohtaja Tuuli Kaskinen, Climate Leadership Coalition ry, liite
- johtava asiantuntija Janne Peljo, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry, liite
- energia- ja päästökauppa-asiantuntija Heikki Vierimaa, Metsäteollisuus ry, liite
- johtava asiantuntija Sinikka Hartonen, Suomen Varustamot ry, liite

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- professori Sanna Syri, Aalto-yliopisto, liite
- Autoliitto ry, liite
- Energiateollisuus ry, liite
- Rakennusteollisuus RT ry, liite
- Keskuskauppakamari, liite
- Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry, liite
- Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry, liite
- Teknologiateollisuus ry, liite
- WWF Suomi, liite
- Fortum Oyj, liite

9. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

10. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on tiistaina 17.5.2022 klo 11.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Teija Miller

Valiokuntaneuvos Lauri Tenhunen